

ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ ЗІ СПОРІДНЕНИХ МОВ

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Мацегора Іван Леонідович

Кафедра: слов'янської філології, II корпус, ауд. 426

E-mail: ivanmatsehora212@gmail.com

Телефон: 061-289-12-16; 061-289-41-05

Інші засоби зв'язку: Moodle, Zoom

Консультації: особисті – вівторок, з 13:00 до 15:00, II корпус, ауд. 426; дистанційні – ZOOM

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:	Філологія доктор філософії						
Статус дисципліни:	Вибіркова						
Кредити ECTS	4	Навч. рік:	2021-2022	Рік навчання	2	Тижні	16
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/edit.php?id=12814						

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни є засвоєння методології та принципів перекладу текстів різних жанрів та стилів з близькоспоріднених мов із урахуванням специфіки системної організації. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є систематизація знань про рівні мовної системи, види та типи перекладу та перекладацької техніки, а також розвиток та формування вмінь і навичок використання сучасних перекладацьких технологій.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	
ПРН 1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення.
ПРН 6	Використовувати методи і способи ефективної комунікації та міжособистісної взаємодії в академічному середовищі
ПРН 18	Знати основні концепції, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю філологія.
ПРН 20	Вміти виокремлювати та інтерпретувати дані, необхідні для філологічного дослідження, висувати нові наукові ідеї.
ПРН 22	Вміти організовувати поетапне дослідження в галузі філології, коректно формулювати гіпотези, представлені у дослідженні, знаходити релевантні способи для їх підтвердження
ПРН 24	Вміти надавати визначення наукової проблеми в різних галузях філології

	(мовознавство, літературознавство, перекладознавство), розкривати основні гіпотези проблеми, що досліджується, переосмислювати наявні та продукувати нові знання та/або професійні практики.
--	--

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Виноградов В. С. Перевод: общие и лексические проблемы. Учебное пособие Москва : Академия, 2006. 240 с.

Жарова Л. П. Складні випадки перекладу з російської на укр. мову: метод. посібник. Київ.: Знання, 2000. 89 с.

Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу Київ, 2003. 280 с

ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Основними контрольними заходами є тести та творчі завдання за темами курсу, які виконуються після опанування відповідної теми курсу. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи

Співбесіда за підсумковими питаннями курсу, які розміщені у відповідній рубриці на платформі Moodle.

Контрольне тестування, розміщено розміщені у відповідній рубриці на платформі Moodle.

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
Змістовий модуль 1.		
Тиждень 1 Лекція 1	Основи теорії перекладу близькоспоріднених мовних систем	<i>Тест 1.</i> Теоретичні засади перекладознавства – 6 балів <i>Реферат</i> «Історія перекладу у слов'янському мовознавстві» - 4 бали
Тиждень 2 Лекція 2	Переклад й адекватність перекладу	<i>Тест 2.</i> Основні поняття теорії перекладу - 5 балів
Змістовий модуль 2		
Тиждень 3 лекція 3	Етапи процесу перекладу	<i>Тест 3.</i> Етапи процесу перекладу. Типи перекладів – 5 балів
Тиждень 4 Лекція 4	Види перекладу	
Змістовий модуль 3		
Тиждень 5-6 Лекція 5	Лексико-семантичні проблеми перекладу	<i>Тест 4.</i> Лексико-семантичні проблеми перекладу - 6 балів
Змістовий модуль 4		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 7-8 Лекція 6	Труднощі перекладу, обумовлені морфологічними особливостями мови.	<i>Тест 5. Морфологічні особливості перекладу близькоспоріднених систем – 6 балів</i>
Тиждень 9 Лекція 7	Труднощі перекладу, обумовлені синтаксичними особливостями мови	<i>Тест 4. Синтаксичні особливості перекладу близькоспоріднених систем – 6 балів</i>
Змістовий модуль 5.		
Тиждень 10-11 Лекція 8	Лексичні трансформації	<i>Тест 5. Лексичні трансформації – 6 балів</i>
Тиждень 12-13 Лекція 9	Граматичні трансформації	<i>Тест 6. Граматичні трансформації – 6 балів</i>
Тиждень 14-15 Лекція 10	Стилістичні трансформації	<i>Творче завдання «Стилістичні трансформації» - 5 балів</i>
Змістовий модуль 6		
Тиждень 16 Лекція 11	Професійна етика перекладача	<i>Творче завдання «Етичний кодекс перекладача» - 5 балів</i>
	Залік, у т.ч.	<ul style="list-style-type: none"> • Співбесіда за підсумковими питаннями (20 балів) • Контрольне тестування (20 балів)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Аликина Е. В. Переводческая семантография. Запись при устном переводе. Москва : АСТ: Восток - Запад, 2007. 156 с.
2. Бархударов Л.С. Язык и перевод. Москва : Международные отношения, 1995. 240 с.
3. Виноградов В. С. Перевод: общие и лексические проблемы. Учебное пособие Москва : Академия, 2006. 240 с.

4. Жарова Л. П. Складні випадки перекладу з російської на укр. мову: метод. посібник. Київ.: Знання, 2000. 89 с.
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу Київ, 2003. 280 с.
6. Латышев Л. К. Курс перевода: эквивалентность перевода и способы её достижения Москва : Междунар. отношения, 1981. 245 с.
7. Латышев Л. К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания Москва : Просвещение, 1998. 160 с.
8. Мирам Г. Э. Основы перевода. Курс лекций : учеб. пособие. Киев : Эльга, Ника- Центр, 2002. 248 с.
9. Михайленко В.В. Алгоритми перекладу Чернівці: Рута, 2005. 120 с.
10. Нелюбин Л. Л. Введение в технику перевода Москва : Флинта-наука : Наука, 2009. 320 с.
11. Прус С.І., Клименко О.Л. Навчальний посібник з практики перекладу. – Запоріжжя: ЗНУ, 2009. 107 с.
12. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. Москва : Валент, 2004. 240 с.
13. Словарь ложных друзей переводчика / под ред.. В.В.Акуленко. Москва : Просвещение, 1985. 429 с.
14. Тороп П. Х. Тотальный перевод. Тарту: Изд-во Тартуского ун-та, 1995. 220 с.
15. Швейцер А. Д. Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты. Москва : Наука, 1992. 216 с

Інформаційні ресурси:

1. www.amazon.com/Theory-Practice-Translation
2. <https://www.soas.ac.uk/linguistics/.../mathepratr>
3. <https://www.questia.com/.../>
www.academypublisher.com/tpls/vol03/no01/tpls0301
4. www.goodreads.com/.../1355823.The_Theory
5. www.mdx.ac.uk/.../audiovisual-and-literary-tra
6. www.translationdirectory.com/article634.htm

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Аспіранти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Аспіранти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються аспірантами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепарафразування чужої праці без згадування автора оригінального тексту). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перекладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача з аспірантами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити аспірантів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа на пошту або у зазначені меседжери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Аспіранти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих аспірантами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання аспіранту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування аспірантів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для аспірантів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
 - для аспірантів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.